

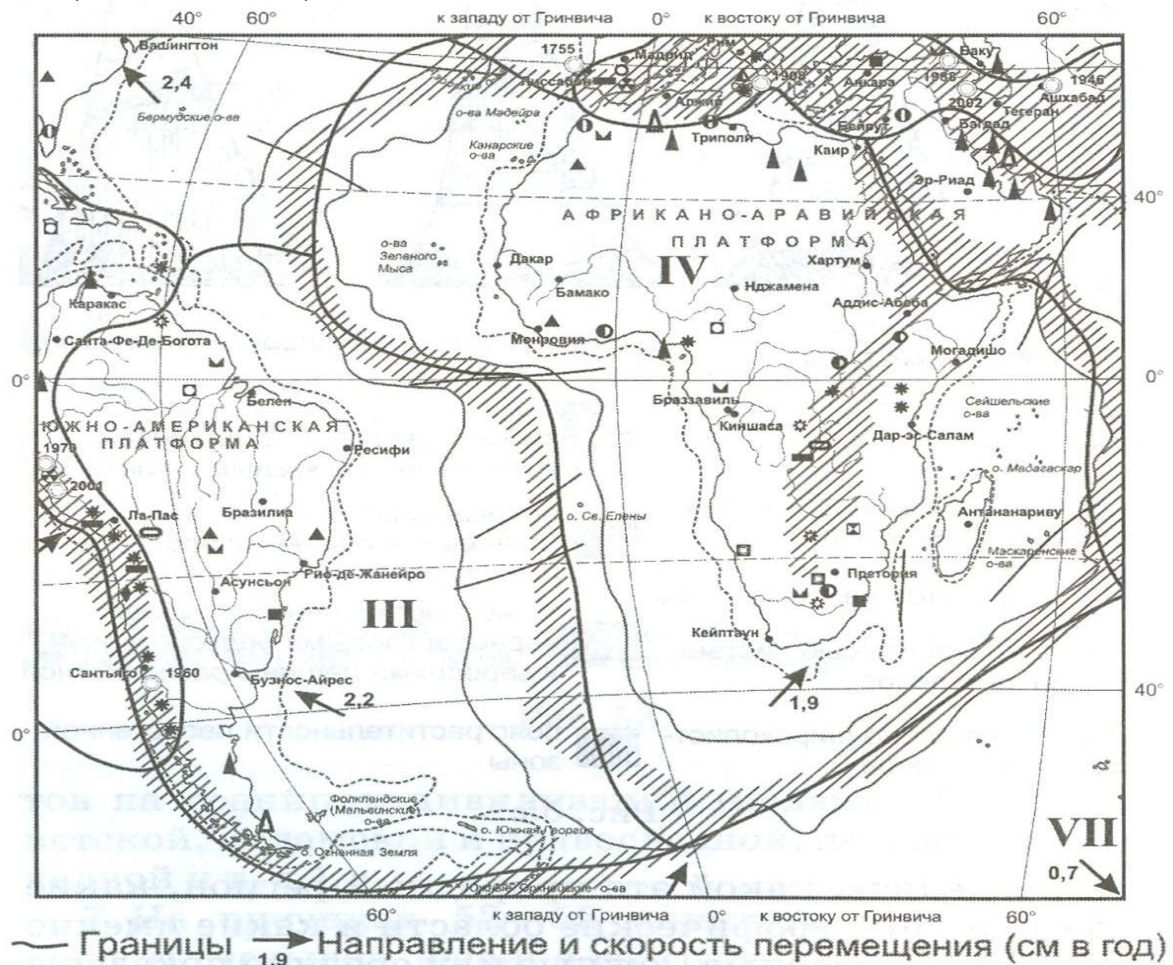
**РАЙОННАЯ ОЛИМПИАДА 2017-2018 УЧЕБНОГО ГОДА
ЗАДАНИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКОГО ТУРА ПО ГЕОГРАФИИ
9 КЛАСС**

Время выполнения задания – 90 минут

Задание 1. Дайте определения следующим понятиям: румб, фанерозой, урочище, конвергенция, виадук (по 2 балла за каждый правильный ответ. Итого 10 баллов).

Задание 2.

1) Проанализируйте фрагмент карты на рисунке и ответьте на следующие вопросы. (Итого 10 баллов)

Что обозначает на карте:

- а) области, показанные косой штриховкой; (0,5 балл за правильный ответ)
- б) области, обозначенные римскими цифрами III, IV и VII? (по 0,5 баллу за правильный ответ, итого 1,5 балла.)

В каком геологическом периоде началось формирование котловины Южной Атлантики? (1 балл за правильный ответ).

Как называется теория, которую подтверждают ваши расчеты? (1 балл за правильный ответ). Какой ученый впервые сформулировал гипотезу, после долгих лет забвения ставшую основой этой современной теории? (1 балл за правильный ответ). (Итого 5 баллов).

2) Решите географическую задачу:

Поспорили бурильщик–нефтяник, аквалангист, полярник и пингвин – кто ближе к центру Земли? Аквалангист говорит: «Я сяду в батискаф и спущусь в Марианскую впадину, ее глубина 11022 м и окажусь ближе к центру Земли». Полярник говорит: «Я приеду на северный полюс и буду ближе всех к центру Земли». Бурильщик: «Я пробурю скважину на глубину 14 км и буду ближе всех к центру Земли». Пингвин, ничего не говорит, он просто живет в Антарктиде. Известно, что высота материка Антарктида 3км плюс высота ледового щита 3-4 км. Расположите героев задачи по мере возрастания расстояния до центра Земли с расчетами. (за правильную последовательность – 1 балл, за верные приведенные расчеты – по 1 баллу, итого 5 баллов).

Тестовые задания

(1 балл за каждый правильный ответ)

1. Если численный масштаб карты 1: 200 000, то это означает, что в 1 см
 - A. 200 000 м
 - B. 2 000 км
 - C. 2 км
 - D. 200 км
 - E. 20 км
2. Утренний бриз дует в направлении
 - A. с суши на море
 - B. с моря на сушу
 - C. зимой - с моря на сушу
 - D. летом – с суши на море
 - E. осенью - с моря на сушу
3. Пролив, разделяющий Великобританию и Европу?
 - A. Гибралтар
 - B. Ла – Манш
 - C. Босфор
 - D. Малаккский
 - E. Скагеррак
4. Какое географическое название является названием острова?
 - A. Ориноко
 - B. Банги
 - C. Меконг
 - D. Поопо
 - E. Чурун
5. В Южном полушарии отсутствует зона тайги потому, что там...
 - A. везде слишком жаркий климат
 - B. везде слишком сухой климат
 - C. отсутствуют подзолистые почвы
 - D. отсутствуют территории с подходящим климатом
 - E. отсутствуют леса
6. В какой из перечисленных параллелей 22 декабря наблюдается полярная ночь?
 - A. 50 градусов с.ш.
 - B. 80 градусов ю.ш.
 - C. 50 градусов ю.ш.
 - D. 80 градусов с.ш.

- Е. во всех параллелях
7. Какое из следующих утверждений об атмосфере является верным?
- А. В верхних слоях атмосферы давление выше, чем в тропосфере
 - В. В составе атмосферы кислорода больше, чем азота
 - С. Ветер возникает из-за разницы атмосферного давления
 - Д. В экваториальных широтах преобладает повышенное атмосферное давление.
 - Е. С высотой местности температура понижается на $0,6^{\circ}\text{C}$ на каждые 1000 м.
8. В каких из этих городов часовой пояс такой же, как и в Мельбурне?
- А. Пекин, Китай
 - В. Коломбо, Шри-Ланка
 - С. Дакка, Бангладеш
 - Д. Джакарта, Индонезия
 - Е. Порт-Морсби, Папуа-Новая Гвинея
9. Название какой группы островов буквально означает “Черные острова”?
- А. Меланезия
 - В. Полинезия
 - С. Сейшельские острова
 - Д. Андаманские острова
 - Е. Коморские острова
10. На территории какого государства находится самый высокий в мире водопад?
- А. Гайана
 - В. Бразилия
 - С. Венесуэла
 - Д. Колумбия
 - Е. Пуэрто – Рико
11. Самая высокая точка Африки – вулкан Килиманджаро – имеет высоту?
- А. 5895 м
 - В. 4925 м
 - С. 6698 м
 - Д. 7135 м
 - Е. 8345 м
12. На территории какого государства расположена береговая пустыня Атакама?
- А. Аргентина
 - В. Эквадор
 - С. Чили
 - Д. Перу
 - Е. Уругвай
13. Разрушение каледонидов и герцинидов до пенеплена произошло в:
- А. протерозое
 - В. палеозое
 - С. мезозое
 - Д. кайнозое
 - Е. архейе
14. Толщина осадочных пород Туранской равнины составляет?
- А. 22 км
 - В. 12 км

- C. 1 км
 - D. 4 км
 - E. 8 км
15. Рельеф западной и восточной части Сарыарки сформировался в результате?
- A. каледонской складчатости
 - B. герцинской складчатости
 - C. возрождения
 - D. процессов денудации
 - E. триасовской складчатости
16. В каких часовых поясах находится РК?
- A. 3 и 4
 - B. 4 и 5
 - C. 5 и 6
 - D. 1 и 2
 - E. 2 и 3
17. Во сколько раз площадь Казахстана больше площади Италии?
- A. в 11 раз
 - B. в 4 раза
 - C. в 6 раз
 - D. в 5 раз
 - E. в 9 раз
18. С какого года начал подниматься уровень Каспийского моря?
- A. с 1977 года
 - B. с 1967 года
 - C. с 1987 года
 - D. с 1957 года
 - E. с 1997 года
19. Важнейшие технические культуры республики?
- A. сахарная свекла, подсолнечник
 - B. плодовые, виноградники
 - C. подсолнечник, бахчевые
 - D. овес, кукуруза
 - E. хлопчатник, сахарная свекла
20. Центры производства фосфорных удобрений?
- A. Караганда, Усть - Каменогорск
 - B. Актобе, Аркалык
 - C. Атырау, Балхаш
 - D. Балхаш, Жезказган
 - E. Тараз, Алга
21. Главные инвесторы в Казахстан:
- A. США, Великобритания, Россия, Украина, Беларусь
 - B. США, Великобритания, Южная Корея, Китай, Турция
 - C. Япония, США, Индия, Китай, Турция
 - D. Швейцария, Италия, Россия, Китай
 - E. США, Великобритания, Германия, Азербайджан

22. В Жамбылской области рождаемость составляет 28‰, смертность - 9‰, а сколько составляет естественный прирост:
- A. 37
 - B. 19
 - C. -19
 - D. 1,9
 - E. 3
23. В какой из областей Казахстана находится "мировой полюс" удаленности от океана
- A. в Карагандинской
 - B. в Акмолинской
 - C. в Северо-Казахстанской
 - D. в Жамбылской
 - E. в Алматинской
24. Какая часть Азиатской территории приходится на Республику Казахстан
- A. 2,5%
 - B. 3,1%
 - C. 6,1%
 - D. 10,5%
 - E. 14,0%
25. О каком городе Казахстана говорится в стихотворении поэта Леонида Скалковского "Здесь бьется сердце Рудного Алтая"
- A. Семипалатинск
 - B. Зыряновск
 - C. Усть-Каменогорск
 - D. Лениногорск
 - E. Шемонаиха
26. Какое полезное ископаемое Казахстана называют "горным льном"
- A. флюорит
 - B. гипс
 - C. асбест
 - D. горный хрусталь
 - E. малахит
27. Этот металл вдвое легче стали, но не уступает ей по прочности. Он отличается высокой антикоррозийностью, тугоплавкостью и применяется в авиа- и ракетостроении. Что это за металл?
- A. вольфрам
 - B. молибден
 - C. платина
 - D. магний
 - E. титан
28. Страна с парламентской формой правления:
- A. США
 - B. Италия
 - C. Россия
 - D. Аргентина
 - E. Франция

29. Какой японский остров называют «силиконовым» из-за повышенной концентрации предприятий микроэлектроники:

- А. Хонсю
- В. Хоккайдо
- С. Сикоку
- Д. Кюсю
- Е. Рикоку

30. Какая небольшая страна граничит с Бельгией, Францией и Германией?

- А. Монако
- В. Андорра
- С. Люксембург
- Д. Лихтенштейн
- Е. Сан-Марино

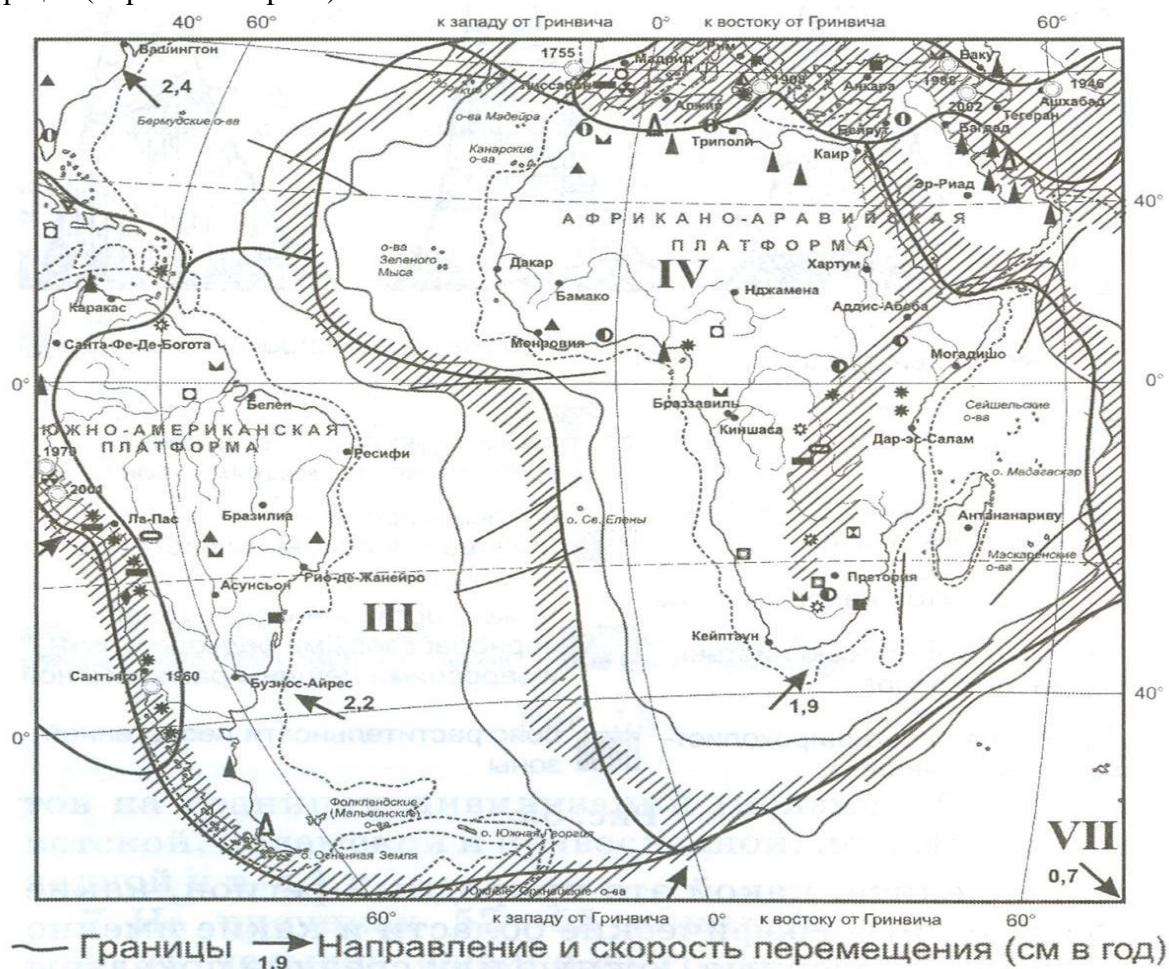
ИТОГО: 50 БАЛЛОВ

**2017-2018 ОҚУ ЖЫЛЫНЫҢ АУДАНДЫҚ ОЛИМПИАДАСЫ
ГЕОГРАФИЯДАН ТЕОРИЯЛЫҚ ТҮР ТАПСЫРМАЛАРЫ
9 СЫНЫП**

Тапсырманы орындау уақыты – 90 мин

1 - Тапсырма. Келесі ұғымдарға анықтама беріңіз: румб, фанерозой, қоныс (урочище), конвергенция, виадук (әр дұрыс жауапқа 2 ұпай. Барлығы 10 ұпай).

2 - Тапсырма. Суреттегі карта көрінісіне талдау жасаңыз және келесі сұрақтарға жауап беріңіз. (Барлығы 10 ұпай)

Картада нені білдіреді:

- а) қиғаш штрихпен көрсетілген облыстар; (дұрыс жауапқа 0,5 ұпай)
- б) III, IV және VII рим цифрларымен белгіленген облыстар: (дұрыс жауапқа 0,5 ұпайдан, барлығы 1,5 ұпай.)

Оңтүстік Атлантика қазаншұңқырының қалыптасуы қай геологиялық дәуірде басталды? (дұрыс жауапқа 1 ұпай)

Сіздердің болжауларыңызды дәлелдеген теория қалай аталады? (дұрыс жауапқа 1 ұпай).

Қай ғалым алғаш рет, көп жылдар бойы ұмытылып кеткен заманауи теорияның негізі болған, гипотезаны тұжырымдады? (дұрыс жауапқа 1 ұпай). (Барлығы 5ұпай).

3) Географиялық есепті шешіңіз:

Мұнайшы - бұрғылаушы, аквалангшы, поляршы және пингвин Жер шарының ортасына кім жақын? деп бәстесті. Аквалангшы: «Мен батискафқа отырып Мариан шұңғымасына

түсемін, оның тереңдігі 11022 м. Солай Жердің ортасына жақын боламын» - деді. Поляршы: «Мен солтүстік полюске барып, барлықтарыңа қарағанда Жердің ортасына жақын боламын» - деді. Мұнайшы - бұрғылаушы: «Мен 14 км тереңдікте ұңғыма бұрғылап, барлықтарыңа қарағанда Жердің ортасына жақын боламын» - деді. Ал, пингвин ештеңе айтпады, ол жай ғана Антарктидада тұратын еді. Антарктида материгінің биіктігі 3 км және мұз қалқанының биіктігі 3 - 4 км. Берілген есептегі кейіпкерлерді Жердің ортасына дейінгі қашықтыққа өсу реттілігі бойынша есептеу арқылы орналастырыңыз. (реттілігін дұрыс тапқаны үшін – 1 ұпайдан, дұрыс есептеу жүргізгені үшін – 1 ұпайдан. Барлығы 5 ұпай).

Тест тапсырмалары
(әр дұрыс жауапқа 1 ұпай)

31. Егер картаның сандық масштабы 1: 200 000 болса, онда 1 см нені білдіреді?
A. 200 000 м
B. 2 000 км
C. 2 км
D. 200 км
E. 20 км
32. Таңғы бриз қандай бағытта соғады?
A. құрлықтан теңізге
B. теңізден құрлыққа
C. қыста - теңізден құрлыққа
D. жазда - құрлықтан теңізге
E. күзде - теңізден құрлыққа
33. Ұлыбританиямен Еуропаны бөліп жатқан бұғаз?
A. Гибралтар
B. Ла – Манш
C. Босфор
D. Малакка
E. Скагеррак
34. Қандай географиялық атау аралдың атауы болып табылады?
A. Ориноко
B. Банги
C. Меконг
D. Поопо
E. Чурун
35. Оңтүстік жарты шарда тайга зонасы кездеспейді, өйткені ...
A. барлық жерде өте ыстық климат
B. барлық жерде өте құрғақ климат
C. отсутствуют подзолистые почвы күлгін топырақтар кездеспейді
D. отсутствуют территории с подходящим климатом аймақта қолайлы климат кездеспейді
E. ормандар кездеспейді
36. 22 желтоқсанда төмендегі параллельдердің қайсысында поляр түні байқалады?
A. 50 градус с.е.
B. 80 градус о.е.
C. 50 градус о.е.
D. 80 градус с.е.

Е. барлық паралельдерде

37. Төмендегі ұғымдардың ішінен атмосфера туралы дұрыс айтылғанын табыңыз:

- А. Атмосфераның жоғарғы қабаттарында, тропосфераға қарағанда қысым жоғары
- В. Атмосфера құрамында азотқа қарағанда оттегі көбірек
- С. Атмосфера қысымының айырмашылығының әсерінен жел пайда болады
- Д. Экваторлық ендіктерде жоғарғы атмосфера қысымы басым
- Е. Биік жерлерде температура әр 1000 м сайын $0,6^{\circ}\text{C}$ төмендейді

38. Мына қалалардың қайсысының сағаттық белдеуі тура Мельбурнде сияқты?

- А. Пекин, Қытай
- В. Коломбо, Шри-Ланка
- С. Дакка, Бангладеш
- Д. Джакарта, Индонезия
- Е. Порт-Морсби, Папуа-Жаңа Гвинея

39. Қандай аралдар тобы дәлме - дәл “Қара аралдар” деп аталады?

- А. Меланезия
- В. Полинезия
- С. Сейшель аралдары
- Д. Андаман аралдары
- Е. Комор аралдары

40. Әлемдегі ең биік сарқырама қай мемлекеттің аумағында орналасқан?

- А. Гайана
- В. Бразилия
- С. Венесуэла
- Д. Колумбия
- Е. Пуэрто – Рико

41. Африканың ең биік нүктесі Килиманджароның биіктігі?

- А. 5895 м
- В. 4925 м
- С. 6698 м
- Д. 7135 м
- Е. 8345 м

42. Атакама жағалық шөлі қай мемлекеттің аумағында орналасқан?

- А. Аргентина
- В. Эквадор
- С. Чили
- Д. Перу
- Е. Уругвай

43. Қай кезде каледон мен герциннің пенепленге дейінгі бұзылуы болды?

- А. протерозойда
- В. палеозойда
- С. мезозойда
- Д. кайнозойда
- Е. архейде

44. Тұран жазығындағы шөгінді жыныстардың қалыңдығы ... құрайды?

- А. 22 км

- B. 12 км
- C. 1 км
- D. 4 км
- E. 8 км

45. Сарыарқаның батыс және шығыс бөлігінің жер бедері ненің нәтижесінде қалыптасқан?

- A. каледон қатпарлығында
- B. герцин қатпарлығында
- C. қайта түзілу нәтижесінде
- D. денудация үдерісі
- E. триас қатпарлығында

46. ҚР қандай сағаттық белдеулерде орналасқан?

- A. 3 және 4
- B. 4 және 5
- C. 5 және 6
- D. 1 және 2
- E. 2 және 3

47. Қазақстан аумағы Италия аумағынан неше есе үлкен?

- A. 11 есе
- B. 4 есе
- C. 6 есе
- D. 5 есе
- E. 9 есе

48. Каспий теңізінің деңгейі қай жылдан бастап көтеріле бастады?

- A. 1977ж бастап
- B. 1967 ж бастап
- C. 1987 ж бастап
- D. 1957 ж бастап
- E. 1997 ж бастап

49. Республикадағы маңызды техникалық дақылдар?

- A. қант қызылшасы, күнбағыс
- B. жеміс беретін, жүзім алқабы
- C. күнбағыс, бақша
- D. сұлы, жүгері
- E. мақта, қант қызылшасы

50. Фосфор тыңайтқыштарын өндіретін орталықтар?

- A. Қарағанды, Өскемен
- B. Ақтөбе, Арқалық
- C. Атырау, Балқаш
- D. Балқаш, Жезқазған
- E. Тараз, Алға

51. Қазақстандағы негізгі инвесторлар:

- A. АҚШ, Ұлыбритания, Ресей, Украина, Беларусь
- B. АҚШ, Ұлыбритания, Оңтүстік Корея, Қытай, Түркия
- C. Жапония, АҚШ, Үндістан, Қытай, Түркия
- D. Швейцария, Италия, Ресей, Қытай

Е. АҚШ, Ұлыбритания, Германия, Әзірбайжан

52. Жамбыл облысында туу көрсеткіші - 28%, өлім – жітім көрсеткіші - 9% болса, онда табиғи өсім қанша?

- A. 37
- B. 19
- C. -19
- D. 1,9
- E. 3

53. Қазақстанның қай облысында мұхиттан алыстықтың «әлемдік полюсі» орналасқан?

- A. Қарағанды
- B. Ақмола
- C. Солтүстік Қазақстан
- D. Жамбыл
- E. Алматы

54. Азия аумағының қанша бөлігі Қазақстан Республикасының аумағына кіреді?

- A. 2,5%
- B. 3,1%
- C. 6,1%
- D. 10,5%
- E. 14,0%

55. Ақын Леонид Скаловскийдің «Мұнда Кенді Алтайдың жүрегі соғып тұр» өлеңінде Қазақстанның қай қаласы туралы айтылады?

- A. Семей
- B. Зырян
- C. Өскемен
- D. Лениногорск
- E. Шемонаиха

56. Қазақстанның қандай пайдалы қазбаларын "таудың зығыры" деп атайды?

- A. флюорит
- B. гипс
- C. асбест
- D. таудың сутасы
- E. малахит

57. Бұл металл болаттан екі есе жеңілдеу, бірақ беріктігі бойынша болаттан қалыспайды. Ол қиын балқытындығымен, коррозияға қарсылықпен ерекшеленіп, әуе және зымыран жасауда қолданылады?

- A. вольфрам
- B. молибден
- C. платина
- D. магний
- E. титан

58. Басқару формасы парламенттік ел:

- A. АҚШ
- B. Италия
- C. Ресей
- D. Аргентина
- E. Франция

59. Қай жапон аралы микроэлектроникалық кәсіпорындардың жиі орналасуына байланысты «силиконды» деп атайды?

- А. Хонсю
- В. Хоккайдо
- С. Сикоку
- Д. Кюсю
- Е. Рикоку

30. Бельгия, Франция және Германиямен шектесетін кішкентай мемлекет?

- А. Монако
- В. Андорра
- С. Люксембург
- Д. Лихтенштейн
- Е. Сан-Марино

БАРЛЫҒЫ: 50 ұпай